

Chương 1

Khu chợ "đâm hông ngang xương" ấy, thể theo chương trình phát triển đô thị nó hoàn toàn vi phạm luật pháp. Này nhé! Nó "mọc" trắng trợn trên những con đường không phải hải lộ, chưa phải đại lộ, dọc ngang từ đường Đoàn Thị Điểm, Trần Tế Xương, Tăng Bạt Hổ, Phạm Ngũ Lão, "mọc" trước "lỗ mũi" của bao người có trách nhiệm. Yên hùng tồn tại hàng chục năm với cái tên chợ chính thức hẳn hoi "Chợ Tăng Bạt Hổ".

Mang ơn trên cho "mọc" ra cái chợ, tuy nó làm cản trở lưu thông, thành ổ chứa rác rưởi, tiếng ồn, nhưng nhờ nó, độ trăm hộ dân có cơm ăn ngày 2 bữa (chưa kể trứng mảnh, có xé nõ, nhà lầu như chơi). Và từ cái chợ Tăng Bạt Hổ đó, tôi kể bà con nghe chuyện một "siêu quậy" trưởng thành từ cái chợ với cuộc hành trình dài... bằng...

Chà chà! Khoan nói. Giờ phải kể từ đầu đến cuối mới được.

Là như ri. Ở đường Đoàn Thị Điểm (tức là chợ Tăng Bạt Hổ) có hai xóm nhỏ. Một xóm được gọi là xóm Chuối, một xóm có tên là xóm Hồ. Hai cái tên có từ thuở nào chẳng ai buồn tìm hiểu. Duy một điều ai cũng biết, hồ chưa giải phóng, hể thanh niên đi tới xóm Hồ là thanh niên đảng hoàng, đi tới xóm Chuối là thanh niên không đảng hoàng .

Tại sao? Chà chà! Điều này thật tế nhị. Tóm lại, chắc bà con hiểu vì sao xóm Chuối toàn thanh niên đến lại bị gọi là không đảng hoàng.

Ty Ty ra đời bởi một thanh niên không đảng hoàng, không lưu lại tuổi tên. Mẹ nó định tổng "nó" đi cho khoẻ bụng, ai dè.... giải phóng.

Thế là cô gái "bán hoa" về ở với mẹ . Quen ngủ ngày thức đêm, quen ăn không quen làm, cô Lành với cái tên Mộng Hoa cứ ì ra ngồi nhà, đợi bà mẹ bán khoai lang đem tiền về nuôi chờ ngày sinh nở .

Ngày Ty Ty chào đời, mẹ nó từ già cuộc đời (vì suốt 9 tháng nằm ườn ăn với ngủ). Bà Bốn Khoai, ngoại Ty Ty ẵm nó từ nhà thương về, gửi nhờ chị hàng xóm bú đỡ, tắt tả thuê xe lam (nhờ tiền lồi xóm, kẻ ít người nhiều gom cho) làm xe tang đưa ma con gái.

Ở đời, điều tốt khó học, thói xấu dễ theo, bà Bốn Khoai hiền lành, chất phác, tuy dốt nát nhưng nhân nghĩa hơn người. Cô Lành (tức Mộng Hoa) thì vừa dốt nát lại vừa hư hỏng. Có chút nhan sắc, muốn không làm cũng có ăn, nên con đường vào... xóm Chuối, Lành đi không chút do dự.

Hồi đó bà Bốn Khoai khóc lóc khuyên con dữ lắm, Lành một mực không nghe, rồi cái uất, cái tức khiến bà Bốn Khoai đánh Lành một trận. Thế là từ gái bao, gái dù con Lành biến thành gái làng chơi sau khi phàn với bà mẹ một câu "xanh dòn".

Thế nhưng con Lành vắc bụng về, bà lại ráng bán thêm vài ký khoai buổi chiều để con lành có chút bồi dưỡng cái thai. Kết cuộc, nó ra đi trên bàn sinh, trả công lao nuôi dưỡng cho bà, để lại đứa con khóc chào đời ba tiếng rồi ngủ khi.

Từ đó, bà Bốn Khoai làm mẹ lần thứ hai. Bán khoai ngày hai buổi, bà cột Ty Ty sau lưng. Ôn trời, con nhỏ trừ lúc đòi bú là gào lên dậy trời, còn thì chơi, ngủ tì tì, chẳng mè nheo bà ngoại gì ráo. Hồi mới giải phóng, bà Bốn Khoai làm gì mua nổi sữa cho Ty Ty bú . Nó bú toàn nước cháo gạo đồ thêm chút muối, đường, vậy mà cứ lớn toai toai, căng tròn múp míp, dòm phát mê. Lại còn chơi, cười suốt ngày dù trên lưng bà ngoại hay trong cũi tre khi bà Bốn Khoai nấu chút cơm ăn tối.

Giải phóng về, tệt nạn xóm Chuối chấm hết, cả mấy quán dấm dúi xì ke cũng giải nghệ. Các "em" ở xóm Chuối đưa qua trường xây dựng cuộc sống mới, rồi đi lao động sản xuất. Xóm Chuối mọc lên những mái nhà công dân lương thiện nhưng bà Bốn Khoai

cương quyết ở lại xóm Hồ dù mấy chục mét vuông đất ngày xưa của bà Ủy Ban cho phép cất nhà.

Xóm Hồ có nhiều hẻm, con hẻm nhỏ nhất, sâu nhất có mái nhà ba miếng tôn là nhà bà Bốn Khoai. Ty Ty lớn lên từ mái tôn ấy, bằng mùi khoai luộc xen mùi khói ướt và từ lúc biết đi, Ty Ty đã cùng dậy với bà (lén thoi, nằm không rục rịch, bà ngoại tưởng Ty Ty ngủ, ai ngờ nó mở mắt láo liên xem trộm ngoại nhen lửa thế nào, bắc nồi lên bếp làm sao).

Ty Ty nổi tiếng ở xóm Hồ từ lúc 13 tháng, các bạn tin không? Không tin tôi kể cho nghe.

Năm Ty Ty 13 tháng tuổi, bà ngoại cũng hết nổi. Chèn ơi! Ăn toàn bột mì, khoai lang, rau, năm thì mười họa mới có chút tanh của cá, rứa mà Ty Ty cứ phơn phớn lớn, nở nang, chân tay mình mẩy có khúc có ngấn, đi muốn lún xuống đất xóm Hồ. Bà Bốn Khoai bèn để Ty Ty ở nhà, dặn dò:

- Ty Ty! Nghe ngoại dặn nè.

Nó đang "đớp" củ sắn chấm muối mè, nuốt vội, tròn xoe mắt, dạ thiệt to.

Bà nói:

- Từ bữa ni, con giữ nhà, đừng cho ai vô. Ngoại bán xong về liền.

Con nhỏ mới mười ba tháng tuổi, nói sõi như ranh:

- Cho Ty đi bán khoai.

- Ty giỏi. Bán xong, ngoại về luộc hột mít con ăn.

Nó có vẻ ngẫm nghĩ rồi dạ thật to. Có cho kẹo bà Bốn Khoai cũng không dè con cháu mười ba tháng tuổi biết ngẫm nghĩ.

Vậy là bà để nó ở nhà, đi vòng quanh xóm bán xong, lẩn ra sân vận động Chi Lăng.

Ở nhà, Ty Ty ăn hết củ khoai, lúc thức đánh vòng quanh căn nhà ba mét cả chiều ngang lẫn chiều dài, sà vào ca nước bà ngoại để sẵn, nốc một hơi, phớn bụng xong, lẩn ra ngủ.

Bà Bốn Khoai khóa ngõ bằng sợi thép cột. Ty Ty mở không được, bèn đành hoang nằm xuống bò qua lỗ hổng thép rào, bắt đầu cuộc phiêu lưu như... Dế Mèn.

Đầu tiên, nó đi ngang qua con đường đất đá lờm chờm, nhà cửa ngoằn ngoèo, mà ngoại nó chưa bao giờ đi là đường xóm Chuối. Nó đi tới con đường cắt ngang, nhìn lên nhìn xuống, tà tà, lum đum băng qua đường đi đến gần chỗ đông người, nhiều xe. Nó mặc cái quần phồng vải bóng xanh, đỏ. Cái yếm lớn hai dây cột. Thấy chỗ quen thuộc lại tà tà qua đường, đi đến sân vận động. Buổi sáng, đường phố tấp nập người đi làm, rứa mà chẳng cặp mắt mô thấy Ty Ty với cuộc phiêu lưu trên đường phố.

Nó vô tuốt sân vận động, đi quanh tìm bà ngoại. Lạ he! Mấy bữa thấy ngoại đưa khoai cho mấy người này, mấy người này đưa ngoại tờ giấy xấu xí, ngoại lại trả mấy miếng sứt tròn tròn (tiền kênh hồi Giải phóng). Chừ họ ở đây, to đầu còn dành nhau trái tròn tròn, đánh nhau ngã độn cục, còn ngoại mất tiêu. Ty Ty buồn bã ngồi ở bãi cỏ, chống cằm bằng hai tay, nhìn người ta chạy tới chạy lui la lối. Chừng thấy mệt bèn nằm soài ra cỏ, đánh một giấc, mặc kệ ông mặt trời chói chang.

Khi nó mở mắt, chẳng thấy ai chạy tới chạy lui nữa. Nó nghe khát và con gì cắn bụng.

Theo lối ngoại thường đi, nói ra ngoài, lần theo đường quen thuộc về nhà. Nó băng qua ngã tư Hùng Vương, Ngõ Gia Tự, rẽ Trần Tế Xương vào con hẻm lớn và ngỡ ngác khi đồng người ùa ra la lớn:

- Nó đây rồi!

- Ty Ty đây!

- Gọi bà Bốn Khoai!

Và nó được ngồi chễm chệ trên vai một anh mập ời là mập. Ở xóm gọi anh là Chín Mập.

- Ty Ty! Mà bị bắt cóc hả? - Anh mập hỏi.

- À! - Trí tuệ Ty Ty chưa hiểu điều này, nó nói:

- Ty Ty khát nước, bụng kêu ùng ục.

Chín Mập dồn Ty Ty qua xóm Hồ, bà Bốn Khoai và một số người ở xóm đi tìm Ty Ty chưa về. Mọi người ời ời bảo nhau đi gọi bà Bốn. Có người lảng xãng mở cửa. Chín Mập đưa Ty Ty về nhà. Vừa lúc bà Bốn về, bà ôm cháu ngoại, khóc ồ ồ, khiến Ty Ty ngạc nhiên, lờ mắt, ngoẻo cổ ngó rồi kêu lên:

- Lêu lêu, ngoại khóc xấu quá.

- Cha mi! - Bà Bốn nghẹn ngào - Ai đem mi ra ngoài hí? Mi đi mô từ sáng chừ?

- Ty Ty đi... ngoại, không thấy ngoại mô hết.

Mọi người lắc đầu ồ lên. Chín Mập hỏi:

- Răng Ty Ty đi được? Cửa khóa mờ?

Con bé chau mày, cong môi:

- Con vá đi được, Ty Ty đi được.

Hỡi ời! Chín Mập ôm đầu, con vá là con chó nhà nó, thường chui qua nhà bà Bốn Khoai nằm ngủ bằng lỗ rào ở cửa. Vậy thủ phạm chính là con vá, nó vẽ đường để Ty Ty chui rào đi... bụi đời làm cả xóm Hồ náo loạn suốt nửa ngày.

Chín Mập cung tay hàm hè đứng dậy. Phải trừng trị con vá về tội vẽ đường cho... hươu chạy.

- Ty Ty đói!

Chín Mập thay mặt con vá xin lỗi bà Bốn bằng nắm khoai ngào đường để trong túi quần xã xệ của nó. Chẳng là mãi đi kiếm Ty Ty, Chín Mập quên cả đói, nên mới còn nắm khoai ngào.

Buổi trưa mà, nên cả xóm vây quanh Ty Ty biểu nói kể đi phiêu lưu những đâu, nó vừa nhai nhóc nhách vừa kể:

- Vá bò, Ty Ty bò. Vá đi mất, Ty đi tìm ngoại.

- Ty tìm ở đâu? - Chín Mập hỏi.

Ty Ty nhăn trán, ngẫm nghĩ như bà cụ:

- Chỗ nhiều xe chạy, chỗ đánh lộn dành "tròn" nhiều ghé.

Bà Bốn thốn thức quệt nước mắt:

- Cha trời! Nó qua tuốt sân vận động tìm tui.

Ty Ty phụng phịu:

- Ngoạ! mắt tiêu, Ty buồn ngủ một mình.

Cả xóm tặc lưỡi cười ồ. Mỗi con bé trên tay chị Hoa là khóc ngất. Hoa lé, nghề nghiệp chính thức là ở đợ từ năm chín tuổi. Năm nay hai bốn tuổi, nghĩ là chị đi ở đợ thâm niên được mười lăm năm. Sau Giải phóng không ai đi ở đợ, kể về quê, người đi kinh tế, không phân biệt giai cấp. Hoa lé không có quê để về, cứ lang thang từ xóm Chuối, qua xóm Hồ, lên xóm Chùa, rồi vạch đến xóm Đường Rầy, tối lên ngủ trong chợ Cồn. Rồi bỗng dưng Hoa lé thành "cháu" của ông Toàn, một cán bộ quân sự về hưu vì thương tật. Thành "chị" con gái ông Toàn, ung dung ăn ở và dọn dẹp nhà cửa, rồi nuôi em Bích, rồi chăm con cho con em Bích. Con em Bích cũng con gái, một tuổi với Ty Ty tên bé Nu. Sở dĩ bé Nu khóc ngất, giẫy đành đạch lên, vì nó thấy Ty Ty ăn mà không cho nó ăn.

Ông anh hàng xóm là Chín Mập biết tổng, vội quát:

- Bé Nu hư nhĩ. Ăn rồi còn đòi gì nữa?

Bé Nu nói chưa sôi, cứ nẩy ngược ré:

- Cho... oai... đường... cho Nu "choai" đường.

Hoa lé lật đật bồng nó đi. Ty Ty chọt chìa nắm khoai ngào đường:

- Cho mi đó. Đừng khóc... đồ hư.

Con Nu nín khóc liền, đưa cục khoai ngào lên miệng. Còn cả xóm trời khi nghe Ty Ty mắng bé Nu đồ hư. Có phải hần mới mười ba tháng tuổi?

Từ đó, cả xóm Chuối, xóm Hồ gọi Ty Ty là Ty tỷ tỷ. Riêng Chín Mập, khăng khăng đặt tên Ty Ty là "Cún giang hồ". Cũng từ đó, giai thoại Ty tỷ tỷ xóm Hồ ngày một nhiều. Được đem kể nhau nghe để cười rồi lắc đầu với nhau, tặc lưỡi: "Cái con...".

Chương 2

Giai Thoại Ăn:

Càng lớn, Ty Ty càng khoái ăn, nhất là chất ngọt. Có lẽ vì lúc nhỏ thiếu sữa mẹ, nhà có mỗi hũ đường là tài sản đáng giá. Ty Ty thèm lắm, nhưng ngoạ nói: "Ăn ngọt nhiều có sạn trong bụng", nên ít cho Ty ăn. Nó mỗi ngày nhìn từng thẻ đường vàng ươm, nước miếng tứa đầy miệng, bèn nghĩ cách... hũ đường biến mất.

Năm đó Ty Ty ba tuổi, có bạn là bé Nu, con cô giáo Bích, bé Mi con cô Nga - nhà hồi xưa bán hàng có cái nhà lầu to nhất bên xóm Hồ. Cả ba sở dĩ quen nhau nhờ Chín Mập. Chín Mập là con thứ chín của bà Hai Cầu Tụ, còn là thằng con trai nhất trong chín đứa con, nên nó được cưng chiều lắm. Bà Hai cầu Tụ trước G.P. giàu nứt vách, nhưng vì không có con trai nên thường làm phước với xóm giềng, mong trời đầy ngô lại, kéo mai sau lư hương bát nước lăm cảnh nhang tàn, khói lạnh. Dù gì, ông bà ta có câu "Nhứt nam viết hữu, thập nữ viết vô" mà.

Chẳng biết phải trời phạt ngộ nghĩ không, năm bảy hai, khi ông Chấn bắt đầu chán bầy con gái, đi sớm về trễ, thì bà Hai Gám, tự là Cầu Tụ để được thằng Mập, nhà họ giết bò, mổ heo đãi khắp mấy xóm suốt ba ngày. Hai Gám tưởng giữ được chồng, té ra hồi G.P. ông Chấn bỏ đi biệt tích, để mình Hai Gám nuôi chín đứa con. May là con của ăn của để, thêm mấy đứa con đầu lạnh lợi khôn ngoan, nên gả đứa rồi vẫn lại qua nhờ cậy được.

Chín Mập mới vô lớp một, tên khai sinh oách lắm: Trần Tử Thiên. Đi học thì thôi, về tới nhà vút cặp, Chín Mập lè lẹ chạy tới nhà cô Nga, ẵm bé Mi đi chơi, tạt qua nhà cô Bích rủ dì Hoa lé bông bé Nu. Đi chơi ở đâu? Là tới nhà Ty Ty thôi. Con ranh đó, mới hai tuổi hơn, trò chơi mô cũng rành. Còn học ở đâu, bắt thiệt ngọt kể chuyện trời ơi đất hỡi, chuyện gì cũng hay. Lạ chưa, Ty Ty đợi Chín Mập qua như mọi chiều khác, lúc ngoại bán khoai chưa về. Y chang, Chín Mập cũng bé Mi qua.

- Ty Ty ở nhà buồn không?

- Bé Nu đâu?

- Chút nữa dì Hoa bông qua.

Chín Mập để Mi xuống bên Ty Ty, lăm lăm mở bao thuốc lòn mắt Ty Ty.

- Chơi tán, Ty Ty.

- Lấy đường cho Ty.

- Ở đâu?

Ty chỉ lên nóc kệ cao. Chín Mập lấy xuống, Ty để ở gần chỗ chơi. Hai đứa chơi tán bao thuốc. Ngay cú tán đầu tiên, Ty không tán bao thuốc lại tán choảng một phát bẻ hũ đường. Chín Mập la:

- Chết rồi! Bà ngoại đánh Ty Ty sưng đít cho coi:

Con nhỏ cười híp mắt:

- Đánh nhẹ thôi. Anh Mập, lượm đường cất.

Hồi đó thẩu thủy tinh chẳng quý báu gì, nhưng biểu bà Bốn bỏ tiền mua thẩu lần nữa, chắc còn... lâu. Chín Mập gói đường vô giấy, bỏ lại kệ tủ. Cả hai lại chơi tán. Rồi chơi trốn tìm tới lúc Hoa lé dất bé Nu qua. Dù mệt rồi, Ty Ty bày trò chơi mới, đánh tù tì, ai thua phải hát. Cả bốn chơi với nhau tới lúc bà Bốn về.

- Ngoạ ơi! Thẩu đường bẻ rồi.

- Răng bẻ?

Ty Ty tỉnh bơ:

- Anh Mập thấy kiến đem phơi, làm bẻ.

Chín Mập trợn mắt, Ty Ty suýt suýt, bà Bốn lấy gạo vo, miệng than:

- Cha trời! Chừ để đường mô đây, chảy nước hết.

Chín Mập hiến kế:

- Mua hũ khác.

- Bốn đồng bạc lận, tiền mô?

- Bỏ bao ni lông, bà Bốn.

- Kiến chui dữ lắm.

Hết cách, Ty Ty thò thè:

- Nấu chè ăn nhe ngoạ, con thèm quá.

Chín Mập, bé Mi, bé Nu đồng vỗ tay, bà Bốn sao nở từ chối.

- Ủ, mai mốt rồi nấu.

- Kiến lảm ngoạì, nấu bây giờ đi. Mua một lon đậu thối mà.

Vậy là bà Bốn đi mua đậu, Ty Ty "thó" liền hai miếng đường chia cho bé Mi, bé Nu, thằng Mập. Phần nó nguyên một miếng. Bà ngoạì về thấy la, nó nói:

- Một lon đậu mười thẻ đường, ngoạì nói mà.

Đúng ý, còn mười thẻ. Hôm đó Ty Ty ăn chè trừ "sấn công cơm". Bữa ăn ngọt "đã" nhất của nó .

Giai Thoạì Ngón Cẩu Quyề:n: Bạn bè đi học hết, Mi, Nu đến mẫu giáo. Chín Mập học lớp bốn. Mỗi Ty Ty ở nhà... quạỵ. Bà Bốn là gì có tiền cho Ty Ty đi học, đành đợì vô lớp một thôi.

Trường mẫu giáo Hoa Phượnğ Đồ, có chi nhánh trong xóm Hồ, cách nhà Ty Ty con hẻm, nên chiều nào Ty Ty cũng qua đó đợì Nu, Mi học xong đón bạn về.

Cha trời! Đi học đã thiệt, có cả sân chơi, nào cầu tuột, nào xích đu, ngựa gỗ, v.v... gần tới giờ tan học cổng trường mở tha hồ Ty Ty chơi đủ trò.

Kểng vang, Ty Ty phóc xuống đón bạn, ngẩn tò te khi thấy Mi khóc, nước mắt nước mũi tùm lum, cô giáo đỡ không nín. Vừa lúc Chín Mập qua (nó có nhiệm vụ thiêng liêng là đón Mi, Nu mỗi chiều).

- Thừa cô, răng Tâm Minh khóc rứa? - Chín Mập lễ phép hỏi.

Cô giáo kể, về bối rối:

- Bé Hồng cắn nó, cô phạt rồi, nhưng hỏi, cả hai không nói tại sao.

Bé Nu đi ra, rụt rè nói:

- Bạn Hồng xin kẹo, bạn Mi nói để dành cho Ty Ty, bạn Hồng cắn, nói bạn Mi kiết, còn nói con nhà buôn lậu, bạn Mi tức khóc.

Ty Ty trợn mắt:

- Hồng ở xóm Chuối hả?

Mi gật đầu. Ty Ty ðùng ðùng chạy đi, Chín Mập gọi:

- Ty Ty!

Nó ðông tuột, tới nhà bé Hồng "kênh":

- Răng dám cắn bạn Ty, còn nói buôn lậu?

Người lớn tưởng chuyện con nít, để mặc. Ty Ty chụp bé Hồng, cắn một phát chảy máu, bỏ chạy về, gặp Chín Mập đứng nhà chờ, nó nói:

- Trả thù cho bé Mi rồi.

- Là răng?

- Cắn lại, chảy máu luôn.

Chín Mập kêu trời, dắt Ty ty chạy ù qua hẻm khác:

- Mập làm chi chạy để sợ rứa?

- Trời ơi! Mấy bà xóm Chuối dữ lảm, nhất là bà Cúc, mẹ bé Hồng, không chạy bả giết Ty cho coi.

Ty Ty đứng lại, tỉnh bơ:

- Vậy mình phải triệu tập "quân sĩ" chống lại.

Nó biến mất qua ngạch kệt khác. Chín Mập chạy tìm rồi dành bỏ dở khi nghe bà Hai Cầu Tự mẹ nó cất giọng "thỏ thẻ" cả xóm đều nghe để gọi Chín Mập về ăn cơm.

Mười phút sau, từ trong nhà, Chín Mập nghe rầm rộ, ồn ào ở cả xóm Hồ. Chín Mập hời hợt bỏ chén cơm chạy theo qua, để rồi ngoảnh lại. Ở khoảng nhà chật hẹp của bà Bốn, đầy đặc con nít tuổi từ năm đến mười, nghĩa là toàn bộ "tinh hoa" của xóm Hồ. Những mâm non tương lai đất nước, trên tay nào là đá, nào gậy, la ó dậy trời, đứng đầu là Ty Ty chống nạnh, vênh vác như gà con vừa nhổ lông đuôi.

- Đả đảo người xóm Chuối, ăn hiếp con nít xóm Hồ.

- Đả đảo! - Hàng mấy chục cái miệng hô theo Ty Ty .

- Cương quyết đoàn kết một lòng, bảo vệ cư dân con nít xóm Hồ trước mọi thế lực đen tối.

- Cương quyết!

- Đả đảo thói vu oan, nói xấu của bé Hồng.

- Đả đảo!

- Đả đảo "cầu quyền" của bé Hồng.

- Đả đảo!

Thanh niên trật tự tới. Sân chơi trường mẫu giáo Hoa Phượng Đỏ thành phiên tòa phán xử. Anh thanh niên phải điều động thêm đồng sự các khu vực khác tới để giữ gìn trật tự. Anh hỏi:

- Ai dám cầm đầu biểu tình đả đảo?

- Ty Ty - Hàng mấy chục cái miệng hô lên.

Anh thanh niên nhìn Ty Ty nghi ngại. Nó mới lên năm tuổi, anh biết chứ. Răng biết hô đả đảo hề?

- Ty Ty! Nghe chú hỏi, răng con biết hô đả đảo.

- Dạ, bà ngoại kể. Hồi chống bọn ác ôn, bảo vệ... a... bảo vệ...

- Những người yêu nước, theo C.M.

- Dạ, đúng rứa. Thì nhân dân tập hợp biểu tình hô đả đảo.

Anh thanh niên bậm môi cố nín cười, làm mặt nghiêm nghị:

- Chừ thời C.M. hết bọn ác ôn, ai cho phép con tụ tập... làm loạn.

- Dạ mô có. Là tại người lớn xóm chuối ăn hiếp con nên con nít xóm Hồ "nổi dậy" bảo vệ.

- Đầu đuôi răng nói nghe, chị Cúc.

Cúc kể lể:

- Dạ tui mô biết chi. Tự nhiên cái hấn chạy tới, cắn con Hồng một phát, chảy máu tùm lum, con nhỏ xíu - Chị Cúc xót con chảy nước mắt - Tụi định qua nói phải quấy với bà ngoại hấn...

- Không phải. Cô Cúc kéo cả xóm Chuối qua định "giết" Ty. Bằng chứng rành rành - Ty ong óng.

- Con ranh! - Tức quá, Cúc rửa - Tao có dao búa chi mà giết mi, con tê?

- Là anh Mập nói. Cô sẽ giết Ty, Ty không muốn chết, bỏ bà ngoại mô.

Chín Mập bị kêu ra làm chứng. Hồi nào tới giờ, Chín Mập là tấm gương sáng cho cả cư dân thiếu nhi hai xóm, lời nó nói có trọng lượng lắm.

Trong mười phút, nó trình bày đầu đuôi câu chuyện, cô Nga dắt bé Mi ra, xắn tay áo lên cho bà con thấy vòng băng thù lù, kèm cặp mắt sưng húp, cô nói:

- Không biết ai bày bé Hồng nói bé Mi là giàu mà kiết, buồn lậu, Mi nó có nghe buồn lậu bị tù, nên sợ khóc miết.

Rõ rồi. Dù sao cũng chuyện trẻ con năm tuổi. Anh thanh niên gọi Ty Ty, nghiêm mặt:

- Đả đảo "cầu quyền" của bé Hồng, sao lại xài "cầu quyền" với bé Hồng hả?

- Dạ, để Hồng biết đau mà chữa cần bậy.

Mấy chú lắc đầu. Một chú nói:

- Thôi, chuyện trẻ con. Bà con giải tán, từ nay cấm tụ tập gây mất an ninh trật tự. Còn bé Hồng, bé Ty, chúng tôi sẽ tới nhà làm việc.

Giai Thoại Làm Bếp: Có một điều từ lâu, Ty Ty ám ức mãi mà chưa làm được. Một điều phát xuất từ lòng thương bà nói mà ra. Đó là mỗi buổi sáng, từ bốn giờ, ngoại nó đã dậy luộc khoai. Từ năm biết nói, Ty Ty luôn dậy theo ngoại. Nhìn ngoại nhen lửa, rửa khoai, bắc bếp ra sao mà ngoại nó không hề biết. Đêm qua, nghe ngoại than đau lưng, Ty Ty châm bầm, sẽ dậy sớm thay ngoại làm tất.

Mới hai giờ sáng, nó bò dậy, rón rén giờ mừng chui ra, mò xuống bếp. Đầu tiên là rửa khoai. Để ọt. Bê rỏ khoai không nổi thì lượm từng bụm bỏ vô thau, lấy bàn chải chùi từng củ sạch sẽ. Hà ! Thì ra rửa hết rỏ khoai cực thiệt. Mồ hôi túa ra nhiều hơn chơi đánh tán. Hừ! Rồi cũng hết. Xong rồi, tới phần bê nôi lên bếp. Cha! Cái nôi nặng quá. Nó khệ nệ bắc nôi không, làm hết như bà Bốn, bỏ gạch, úp rá tre, đổ nước vo xấp xỉ tới rá, xong hốt từng củ khoai bỏ dưới, sắn bỏ trên, có lớp có làng hần hồi lắm, điều này ngoại thường kể và nó cũng thấy khi ngoại giờ nôi cho khoai ra sần. Xong. Ôi! Bà ngoại ơi! Thì ra ngoại cực khổ tới rứa.

Chễm chệ lấy đòn ngòi, Ty Ty bắt đầu cho củi vô lò, lấy dăm bào rải quanh ở dưới rồi lấy đòn châm lửa. Lạ he! Ngoại nhen lửa, nó cháy hoài, răng mình nhen, nó cháy một tí lại tắt. Ty Ty lại bỏ dăm bào nhen lại. Cháy hết dăm bào, nó lại tắt. Hai ba lần, con nhỏ tức mình đứng lên lấy chai dầu lửa, một tay lem luốc lọ, quẹt mồ hôi, một tay chế dầu vào bếp. Phừng. Lửa bùng cháy rực, cháy cả chỗ chai dầu. Ty Ty hét hồn quăng đai. Cháy sáng rực, len quanh lửa ra khe ván khiến tốp tụ vệ đi bên ngoài chú ý:

- Bà Bốn ơi!

Ty Ty không nghe gọi, nó đang bặm môi, trợn mắt, "chiến đấu" với lửa bằng cái bao cát ướt nước hết như hồi đi xem phòng cháy chữa cháy. Bên ngoài, đám tụ vệ leo cửa ngõ, xông vô, đập cửa la lối:

- Bà Bốn! Bà Bốn! Cháy nhà kia!

Cả xóm lao xao thức dậy. Bên trong bà Bốn mở mắt ra nhìn hoảng hồn, luỳnh quỳnh mãi trong mùng không ra được. Bà nổi la làng:

- Cứu! Cháy nhà!

Ty Ty vẫn đập lửa, bên phải, bên trái, nhảy nhót như khỉ, cái cửa ván ép bung ra trước sức đập của năm chàng tự vệ. Cả bọn ùa vào. Chỉ năm phút sau, ngọn lửa tắt ngúm. Mười phút tiếp theo, cả xóm rõ ngọn ngành vì sao. Cả xóm lắc đầu nói với bà Bốn:

- Di Bốn phạt nặng vô, kéo có ngày cháy nhà, cháy lây cả xóm.

Người người giần tán, bà Bốn ngồi lơ lảo trước bếp lửa tanh banh và nồi khoai. Bà không la mắng Ty Ty, chỉ khóc lặng lẽ. Vậy mà con nhỏ sợ khiếp, tự động quỳ gối, khoanh tay, bệu bạo:

- Ty Ty hứa, từ nay không nấu khoai làm cháy nhà nữa.

Bà Bốn ôm cháu, khóc òa:

- Ngoại biết con hiếu thảo, ngoại không trách con, nhưng con còn nhỏ quá, đừng làm ngoại sợ. Hứa đi Ty Ty.

- Con hứa.

Và cho tới lớn, Ty Ty mới được phép làm bếp.

Giai Thoại Siêu Quậy: Lúc này Ty Ty học lớp sau Kim Đồng rồi, sắp sang lớp bảy, cùng học với Mi và Nu. Chín Mập học lớp mười sắp lên mười một. Chín Mập giờ bớt mập, nhờ đi đá banh hoài, phát triển chiều cao trông bánh ra phết. Tụi nó vẫn là bạn thân thiết của nhau. Ty Ty, Tâm Minh (tức Mi), Hồng Diệp (tức bé Nu) toàn là học sinh giỏi đến tiên tiến, dù cóc đi học thêm bất cứ môn học hóc búa nào với thầy cô, vì có ... Chín Mập kèm đủ năm môn chính. Trong ba đứa, Ty Ty học giỏi nhất. Biết sao được. Đi học xong chiều về, đi đổ nước kèm với xấp vé số, có hôm tối thui còn lang thang ở chợ. Chín Mập thương và xót cho Ty Ty lắm, nhưng bé tỉnh bơ, nhơn nhơn hãnh diện vì... có mấy ai đi "làm" kiếm tiền ăn học được như nó.

Vậy đó, và mỗi chiều về Ty Ty đi qua xóm Chuối, hơi dừng bước trước nhà con Hồng ngắm cây ổi nhà nó, nước miếng tứa tràn miệng. Trời ơi ! Giống ổi gì mà ngon quá xá, to bằng cái chén, ngọt lịm giòn rụm. Cây ổi đang thời xung sức, cho đặc trái, lủng lẳng đung đưa trên cành như chọc tức Ty Ty.

Có ba nguyên nhân để Ty Ty tức : Thứ nhất, cây ổi là tài sản của bà nội con Hồng. Bà là chúa thù vật. Chuyện cầu quyền gần bảy năm rồi, bà còn ghim trong lòng. Bà ngoại Ty với Ty mua ổi, nhất định không bán. Thứ hai, bà nội con Hồng không có đạo đức, chỉ ham tiền, dân xóm Chuối, xóm Hồ chẳng ai ăn được ổi nhà bà (bán mắc quá mà). Nhà nào có lâu là bà đem tới. Thứ ba, Ty Ty từng được thưởng thức ổi nhà bà do Tâm Minh đem đến lớp. Trời ơi! Ăn đã luôn. Và bởi vì ngày nào bà nội con Hồng cũng bắc ghế ra cửa ngồi "hát" vì có kẻ nào dám ăn trộm ổi của bà. Thật ra, cả xóm Chuối biết tông, chẳng ai dám làm thế, là mấy con dơi thôi. Nhưng đành nghe bà nội on Hồng "cát tiếng ca" một ngày như mọi ngày.

Ty Ty quyết một trận lấy cả vốn lẫn lời khi tay nghe đầy những lời ca mất ổi.

Đêm tháng mười mưa bão, sấm chớp dậy trời, Ty Ty lẳng lặng chui rào "đi thăm xóm Chuối". Chẳng ai biết Ty Ty làm cách gì đỡ được con chó vàng nhà nhỏ Hồng. Chỉ biết, buổi sáng hôm sau, cơn bão đi qua Quảng Nam Đà Nẵng, bầu trời quang đãng. Còn trong nhà nhỏ Hồng nổi cơn bão tố cuồng phong. Bà nội con Hồng khóc gào đến khan tiếng chỉ vì cây ổi không còn một trái dù là bọc lót kỹ càng. Chưa hết, ba nhánh lớn bị gãy tả tơi nằm trên đất.

Trong khi ấy, thiếu niên nhi đồng xóm Chuối, xóm Hồ đi đến trường, cặp đứa nào cũng có ổi. Thật kỳ lạ, miệng chúng nhóp nhép cả ngày. Thế nhưng ai hỏi chuyện cây ổi nhà con Hồng là chúng câm như hến.

Một tháng sau, cây ổi nhà con Hồng chết, chẳng rõ tại sao. Nhà con Hồng một phen chửi bới, khóc lóc. Chín Mập, tức là Thiên, lúc ấy mới mở miệng hỏi Ty Ty :

- Là em hả?

- Em cái gì? - Ty lầu bầu nhìn mãi mấy con số trong bài đại số.

- Cây ổi nhà con Hồng.

Tâm Minh, Hồng Diệp len lén nhìn Ty Ty. Tụi nó vì Ty Ty không chịu tới nhà, đành qua nhà Ty Ty để anh Thiên dạy học. Biết sao được, người nghèo tự trọng không dám trèo cao mà.

Ty Ty có thể quậy phá, đánh lộn, duy có một điều không nói dối với anh Mập bao giờ.

- Cây ổi chết đâu phải lỗi tại em.

- Vậy lỗi tại ai? - Chín Mập gắt khế.

- Em hái ổi thôi, liên hoan hai xóm thoát nạn mù chữ tuổi thiếu niên nhi đồng mờ.

- Nó bị gãy...

- Bị thương đâu phải chết.

- Nó chết rồi.

- Một tháng sau mới chết, liên quan gì tới em?

Chín Mập tức quá, vụt cục phẩn ra cửa đứng. Hồng Diệp nháy Ty Ty, nói nhỏ:

- Xin lỗi anh Mập đi. Ảnh không méc đâu.

Ty Ty trợn mắt, Nu nín tịt. Bà Bốn đem đĩa sắn bốc khói để lên bàn, gọi Thiên:

- Chín à! Ăn khoai cho ấm bụng con.

Thiên "no" lắm rồi, nhưng sợ bà Bốn buồn. Tuổi mười bảy, bà Bốn làm mẹ rồi, năm ba lăm tuổi, có cháu ngoại. Giờ mới bốn sáu mà như ngoài năm mười. Lam lũ bán khoai, nuôi Ty ăn học, bà Bốn chỉ hy vọng Ty nên người và trông cậy vào Thiên.

Thiên ăn sắn, hỏi bà Bốn:

- Ngoại à! Sáng sớm ngoại đi mô rứa?

Bà Bốn khoe:

- Con Tâm ở Mã Tây rủ bà đi bán chợ trời. Mèn ơi! Mua bán chút xíu lúc tờ mờ, mà bà lời được mười ngàn.

Ty Ty quan tâm ngay:

- Bán giống gì lời lẹ vậy ngoại?

- Ôi! Giống gì con Tâm mua thì ngoại mua. Mà phải đi thiệt sớm, mua rồi bán liền tại chỗ, lời liền tay.

Ty Ty phán liền một câu:

- Mai con đi với ngoại.

Thấy Thiên nhăn trán, bà Bốn lắc đầu:

- Lo học cho giỏi đi, chuyện này để ngoại.

Hết buổi học, Thiên về, Ty Ty lò dò đi theo.